

Kjøper lite antibiotika i utlandet

Foto: Vyy Images

Nær 20 000 deltakere i en befolkningsundersøkelse i Tromsø er spurt om hvorvidt de kjøpte antibiotika i utlandet, skriver Dagens Medisin.

Kirsten Gravningen, som er overlege ved Folkehelseinstituttet (FHI) ved avdeling for smittevern og beredskap, forteller at studien som er publisert i tidsskriftet PLOS-One, konkluderer med at veldig få kjøper antibiotika i utlandet.

– Nordmenn har et lavt forbruk av antibiotika. Derfor ønsket vi å se hva som skjer når de reiser til land hvor det er mulig å kjøpe antibiotika fritt over disk, sier Gravningen, som kan opplyse at 3,7 prosent av de reisende hadde kjøpt antibiotika utenlands det siste året, men bare 1,5 prosent kjøpte uten resept.

Av 20 000 voksne deltakere i studien, var det 11 000 som hadde reist, og av disse var det bare 170 personer som hadde kjøpt antibiotika uten resept.

Tyrkia, Thailand og Spania trekkes frem som land hvor det er dårlig kontroll på antibiotikasalget – fordi det er mulig å kjøpe antibiotika uten resept i disse landene. Ifølge studien var det flest antibiotikakjøp i nettopp Tyrkia, Thailand og Spania, og likevel relativt få, sammenlignet med antallet reisende til disse landene.

34,7 prosent av deltakerne i studien hadde besøkt Spania, 5,4 prosent hadde besøkt

Tyrkia og 4 prosent hadde reist til Thailand. Henholdsvis to av fem kjøpte antibiotika uten resept i Thailand, og tre av fem i Tyrkia. Blant dem som reiste til Spania var det færre som kjøpte uten resept, mens mer enn to av tre hadde kjøpt antibiotika med resept.

Gravningen viser til at jo flere reiser man hadde vært på det siste året, desto større var sjansen for at man hadde kjøpt antibiotika i utlandet.

Undersøkelsen viser ikke hva slags antibiotika som var blitt kjøpt.

– Vi har heller ikke spurt hvorfor de kjøpte antibiotika. Det er en svakhet, sier Gravningen.

Kilde: (file:///C:/Users/bi07/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/IE/T1D7CY1Y/journal.pone.0228792.pdf)

Flere folk og færre fisk

Foto: Vyy Images

Det er for lite omega-3 i verden, viser en ny studie, ifølge forskning.no.

Alle vet at det å spise fisk er bra for helsa, da fisk inneholder omega-3. Spesielt er det viktig for små barns utvikling og for å redusere risikoen for kognitiv svikt – problemer med hukommelse og læring.

Nå har forskere sett nærmere på produksjonen og forbruket av omega-3-fettsyrene EPA og DHA, hos folk og i havet.

Ved hjelp av en modell og store mengder data fra blant annet FNs Food and Agriculture Organization har de kommet

fram til at 70 prosent av verdens befolkning ikke får det de trenger av omega-3-fettsyrer.

En av forskerne, Helen Hamilton, ble nylig ferdig med et opphold som postdoktor ved NTNUs program for industriell økologi, og arbeider nå som bærekraftspesialist hos Biomar Global. Hun sier at løsningen er ikke å ta ut mer fisk fra havet. 63 prosent av alle kommersielt utnyttbare fiskebestander er overfisket, og trenger tid for å bygge seg opp. Det gjør det lite sannsynlig at økt fiske kan bidra til å dekke behovet for EPA og DHA. Tilgjengeligheten kan imidlertid økes ved å bruke fiskeavfall eller sideprodukter, ta i bruk nye primærkilder til omega-3-fettsyrer eller endre kosthold for å redusere misforholdet mellom tilbud og etterspørsel.

Folk spiser sjelden hele fisken. Innvoller og hoder inneholder også omega-3-fettsyrer. Fiskefôr og fiskeoljer kan lages av fiskeavfall.

En annen kilde til fettsyrene EPA og DHA er krill. Årlig fangst av krill på verdensbasis er på rundt 300 000 tonn, og det er langt under den anbefalte maksgrensen på 5,6 millioner tonn i året.

Vi kan også redusere gapet mellom tilgang og etterspørsel ved å spise mindre laks og heller mer skjell, ferskvannskarpe og alger.

Forskerne ser at EPA og DHA kan produseres både av naturlige og genetisk modifiserte mikroalger, så vel som av mikrobakterier og planter

– Det finnes ingen enkel løsning for å lukke gapet mellom tilbud og etterspørsel. Ingen av løsningsforslagene våre er lette. Men vi må finne en måte å balansere et sunt kosthold på, for en økende befolkning samtidig som vi beskytter miljøet, sier Hamilton.

Kilde: Helen Hamilton mfl.: Systems approach to quantify the global omega-3 fatty acid cycle. Nature Food, 2020. Doi.org/10.1038/s43016-019-0006-0

TannSpes

TannlegeSpesialistene i Oslo

tlf: 22 20 50 50 post@tannspes.nhn.no www.tannspes.no

ANNIKA SAHLIN-PLATT
Periodontist

ELSE K. BREVIK HALS
Oralkirurg, PhD

GAUTE LYNGSTAD
Oralkirurg, PhD-kand.

KARL IVER HANVOLD
Oralkirurg, kjevekirurg

ELISABET HENDERSON
Protetiker

RAGNAR BJERING
Kjeveortoped, PhD

ANDERS VALNES
Kjeve- og ansiktsradiolog

med fler

Foto: UIO